

MILIEU Waar blijft al die nieuwe natuur die de provincies ons hebben beloofd, vragen **Marc van den Tweel** en **Frits van Bruggen** zich af.

De Posbank. Om natuur te laten werken, is een geavanceerde infrastructuur nodig. FOTO REMKO DE WAAL, ANP

Een bermpje hier en daar **telt niet**

Natuur lijkt overal te zijn. In de berm naast de snelweg, in het stadspark en in onze achtertuinen. Hoe mooi zou het zijn als we al het groen in Nederland tot natuur konden bestempelen. Maar 'werkende' natuur is toch wat anders. Werkende natuur is een netwerk van onderling verbonden gebieden waar ecosystemen een kans krijgen zichzelf te ontwikkelen en waar biodiversiteit zich kan herstellen.

Om natuur te laten werken, is een geavanceerde infrastructuur nodig, vergelijkbaar met ons wegennetwerk. Daarom moet natuur een nationaal project zijn, gebaseerd op één visie, ondersteund door beleid en financiering.

Natuurpact

Dat nationale project bestaat en heet Natuurnetwerk Nederland. Hoewel de oorspronkelijke ambitie uit de jaren negentig in aantallen hectares en verbindingzones danig is versoberd, bestaat

het project nog steeds. In 2013 sloten provincies het Natuurpact, waarin ons werd beloofd om vóór 2027 samen 80.000 hectare nieuwe natuur aan te leggen. Fantastisch nieuws voor de natuur, de biodiversiteit en voor wie ervan houdt om in de natuur te recreëren.

Anno 2019 zit er niet veel schot meer in dit nationale project. Waar sommige provincies een onverminderd hoog ambitieniveau aan de dag leggen en andere in ieder geval de nodige inspanningen leveren om nieuwe natuurgronden aan te schaffen, doen enkele provincies weinig tot niets meer aan natuurontwikkeling. Sinds de decentralisatie van het natuurbeleid in 2011 stagneert de aanschaf en inrichting van hectares voor natuur, ondanks het Natuurpact.

Om de belofte waar te maken, moet de komende negen jaar nog 44.000 hectare nieuwe natuur worden gerealiseerd. Maar als we in het tempo van de afgelopen jaren verder gaan,

wordt het Nationaal Natuurnetwerk pas in 2049 voltooid. Twintig jaar later dan beloofd.

Gemiste kans

Dit moeten we niet willen. Het is ook een gemiste kans. Zo is natuur de grootste natuurlijke CO₂-opslag die we hebben en daarom van onmisbare betekenis als we tot een emissieloze samenleving willen komen.

Natuurgebieden dienen bovendien als buffer in de omgang met toenemende weersextremen; bijvoorbeeld door overtollig water op te slaan in tijden van neerslagoverschotten en dit water weer vrij te geven in periodes van extreme droogte. Natuur vervult een hoofdrol in de omslag naar meer duurzame landbouw. En natuur is een populaire bestemming voor recreatie en toerisme. De 8,2 miljoen Nederlanders die geregeld voor hun plezier fietsen en de 10,5 miljoen Nederlanders die wandelen voor hun plezier, doen dat het liefst in een mooi natuurlandschap.

Ons land bestaat op dit moment voor slechts 13 procent uit beschermde natuur. Ook voor het klimaat, onze veiligheid en ons plezier kan de realisatie van meer en robuustere natuur dus niet snel genoeg komen.

Voor de minister van landbouw, natuur en voedselkwaliteit ligt daar een grote kans om het verschil te maken. Het natuurbeleid is gedecentraliseerd naar provincies, maar de minister is nog steeds verantwoordelijk. Zij moet zorgen dat het natuurbeleid wordt uitgevoerd en er voldoende mensen en geld beschikbaar zijn om dat te kunnen doen.

Het zou dan ook goed zijn als de minister met de nieuwe colleges van Gedeputeerde Staten, die na de provinciale verkiezingen hun intrek nemen in de provinciehuizen, aan de gang gaat om een inhaalslag te maken met het nakomen van de belofte het Natuurnetwerk Nederland op tijd te voltooien. Zo helpt dit kabinet niet alleen onze wegen, maar ook de natuur van A naar Beter.

Houd drukte beperkt tot de **Randstad**

Jacob Carrière
lezer te Haarlem

Lezer Hans Redeker pleit voor een gelijkmatiger spreiding van wonen en werken om daarmee de Randstad te ontlasten en de leefbaarheid in de buitengewesten te vergroten (*Trouw*, 31 januari). Graag wil ik het tegenovergestelde bepleiten: houd wonen en werken geconcentreerd in de Randstad. Daarmee wordt voorkomen dat nu nog relatief lege gebieden vol raken met bebouwing, verkeer en lawaai. Ik maak lange afstandswandelingen dwars door Nederland en telkens schrik ik wat de zogenoemde 'gebundelde deconcentratie' van wonen en werken, zoals deze in de jaren zestig, zeventig en tachtig van de vorige eeuw heeft plaatsgevonden, met ons landschap heeft gedaan. Vergelijk maar eens een kaart van Nederland uit 1960 met een van nu. Vooral kleine kernen als Zoetermeer, Alphen aan den Rijn, Haarlemmermeer, Almere hebben de bevolkingsgroei opgevan-

gen, niet de grote steden. Gevolg: aantasting en versnippering van de open ruimte, gigantische verkeersstromen die de tussenliggende gebieden aantasten en vervuilen, ontwikkeling van bedrijfsterrinen langs autowegen, enzovoort. Je kunt rustig zeggen dat het Groene Hart ten westen van de lijn Amsterdam-Rotterdam niet meer bestaat. Ook van de Betuwe tussen Arnhem en Nijmegen is niet veel over. De groene ruimte tussen Utrecht en de Lek is opgeofferd aan Houten, Nieuwegein en IJsselstein. Verhuizing van nog meer mensen en bedrijven naar Oost-Groningen, Twente, West-Brabant en

Het Groene Hart ten westen van de lijn Amsterdam-Rotterdam bestaat al niet meer

Noord- en Midden-Limburg zou het einde betekenen van nu nog relatief open en rustige streken. Dat concentratie van wonen en werken in de Randstad ten koste zou gaan van de groene ruimte bij de grote steden, zoals Redeker beweert, is maar zeer de vraag. Verdichting binnen de bebouwde kom, herinrichting van oude bedrijfsterrinen en dergelijke maatregelen kunnen nog veel behoefte aan bebouwing oplossen. Bovendien kan dan gebruik worden gemaakt van reeds bestaande voorzieningen zoals openbaar vervoer, onderwijs en gezondheidszorg. Spreiding van wonen en werken gaat uit van de veronderstelling dat waar geen huizen of bedrijven staan, er ruimte is voor bebouwing. Deze gebieden hebben echter vaak al andere bestemmingen, bijvoorbeeld natuur, rust en stilte. De leefbaarheid van het landschap is met deze kwaliteiten meer gediend dan met bebouwing. Kortom: laat vrij van bebouwing wat nu nog onbebouwd is.

VOOR AL UW VRAGEN

WWW.TROUW.NL/SERVICE

Trouw
Jacob Bontiusplaats 9
1018 LL Amsterdam
020 - 5629444
redactie@trouw.nl

Uitgever Erik Roddenhof
Hoofdredacteur Cees van der Laan

Abonneren
Via trouw.nl/abonneren of telefonisch via onze klantenservice kunt u gebruikmaken van één van onze aanbiedingen.

Klantenservice
Wilt u een abonnement afsluiten, een vakantie of verhuizing doorgeven, uw abonnement beëindigen of heeft u een andere vraag? Bel dan de Klantenservice via 088 - 0561 588, bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 8.00 - 17.00 uur. Of geef uw wijzigingen online door via trouw.nl/service.

Bezorgservice
De krant wordt maandag t/m vrijdag uiterlijk om 7.00 uur bezorgd, op zaterdag uiterlijk om 8.00 uur. Heeft u een melding over de bezorging? Dat kan 24 uur online via trouw.nl/bezorging of telefonisch via 088 - 0561 599. De Bezorgservice is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van

8.00 - 17.00 uur en zaterdag van 8.00 - 13.00 uur.

Abonnementsvoorwaarden
Op alle abonnementen zijn de abonnementsvoorwaarden van toepassing. Deze kunt u nalezen via trouw.nl/abonnementsvoorwaarden of telefonisch opvragen via 088 - 0561 588.

Advertenties
Wilt u in *Trouw* adverteren, neem dan contact op via 088 - 5722 888 of ga naar persgroepadvertising.nl
Familieberichten
familieberichtenonline.nl, per mail familieberichten@trouw.nl of telefonisch 088 - 5722889 (van maandag t/m vrijdag van 8.30 - 17.00 uur, zondag van 13.00 - 17.00 uur). Vermeld a.u.b. altijd uw telefoonnummer.

Auteursrechten
Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van de inhoud van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij *Trouw*. Meer informatie via copyright@trouw.nl

Lezersbrieven of opiniestukken kunt u sturen naar opinie@trouw.nl. Voor vragen over journalistieke kwesties kunt u mailen naar ombudsman@trouw.nl